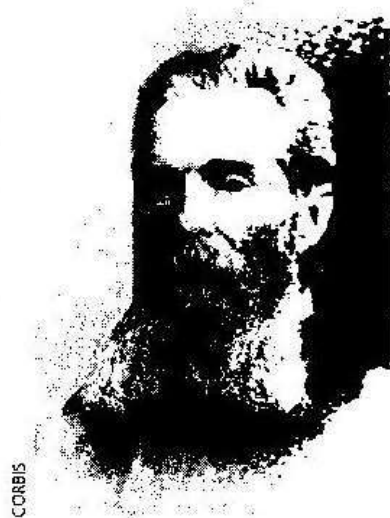

► **Melville, Herman**, 1819-91, amerikansk forfatter. Faderen døde, da Melville var 12 år, og han måtte tidligt forsørge sin familie. Han sejlede 1839 til England som skibsdreng og fik ved hjemkomsten ansættelse som skolelærer. I 1841 tog han hyre på et hvalfangerskib og tilbragte tre år på øer og skibe i Stillehavet, før han vendte hjem via Tahiti og Hawaii. Han stiftede familie i 1847 og var resten af sit liv plaget af svære økonomiske vilkår. Hans første bøger, *Typee* (1846) og *Omoo* (1847), var populære eventyrromaner, der baserede sig på hans egne oplevelser og skaffede ham et stort publikum. Også den mere ambitiøse roman *Mardi* (1849) har Sydhavsøerne som baggrund, men tilfører historien utopiske og allegoriske træk. Samme år udkom sejlerfortællingen *Redburn*, og med *White-Jacket* (1850), der foregår på et amerikansk flådeskib, tog Melville afsked med romanen i gængs forstand. I 1850 købte han en landejendom i Pittsfield, Massachusetts, hvor han blev nabo til forfatteren Nathaniel Hawthorne. Han hylkede denne i essayet „Hawthorne and His Mosses“ (1850) og skrev samme år den monumentale roman *Moby-Dick* (1851, da. *Moby-Dick eller Hvalen*, 1955), som er tilegnet Hawthorne. Romanen fandt kun få læsere i samtiden, men blev i 1920'erne genopdaget og anerkendt som en af de første moderne romaner. Nedslået over fiaskoen skrev Melville kunstnerromanen *Pierre* (1852), der skildrer en forfatters arbejde med sit livs roman. Pierre Glendinnings søgen efter absolutte værdier svarer nøje til kaptajn Ahabs livtag med havet og hvalen i *Moby-Dick*. *Pierre* blev Melvilles sidste store roman. Efter kortromanen *Israel Potter* (1855) skrev han de lange fortællinger *Bartleby the Scrivener* (da. *Skriveren Bartleby*, 1962), *The Encantadas* og *Benito Cereno* (da. *Skibet og døden*, 1956), som er samlet i *The Piazza Tales* (1856). Hans sidste prosaværk, *The Confidence-Man* (1857), er en satanisk og satirisk leg

med både romanens form og tidens moralske værdier. Efter et sammenbrud rejste Melville i 1856 til Europa og Palæstina. Denne rejse er skildret i det store fortællende digt *Clarel* (1876), der ligesom borgerkrigsdigterne i *Battle-Pieces and Aspects of the War* (1866) viser Melville som en fin lyriker. 1866-85 fungerede Melville som toldinspektør i New York og var stort set glemt som forfatter. Sønnen Malcolms selvmord i 1867 forstærkede hans pessimisme. Ved sin død efterlod han sig manuskriptet til *Billy Budd, Sailor* (1924, da. *Billy Budd*, 1952), en kristusmyte i sømandsregi. Melvilles forfatterskab hører til verdenslitteraturens centrale, og især *Moby-Dick* har haft stor betydning. Romanen er filmatiseret flere gange, senest af John Huston i 1956. Green

Herman Melville fik tidligt succes som „eksotisk forfatter“, men blev derefter glemt af sin samtid. Versfortællingen *Clarel* fra 1876 blev hans sidst udgivne værk; senere arbejder blev trykt privat og fordelt til en meget lille kreds af bekendte. Først i 1920'erne genopdagede man forfatterskabet og påbegyndte udgivelsen af bl.a. hans rejsebøger. Fotografi fra 1880'erne.